

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

 $\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr. a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Discursul-program dela Iași.

(*) Avem să ne ocupăm earăși de o nouă enunțianță importantă despre chestiunea românească. Într-un discurs ținut la Iași, în care s'a dezvoltat programul noului guvern român, dl Dimitrie Sturdza, prim-ministrul și ministrul dexterne s'a pronunțat pe larg și în mod clar asupra acestei chestiuni.

Importanța acestui discurs politic rezultă din faptul, că întreagă Europa și-a îndreptat privirile spre a doua capitală a regatului român, unde cel mai distins membru al guvernului avea să marcheze calea, pe care va merge noul cabinet. Îndeosebi se aștepta cu mare interes cuvintele, cari aveau să precizeze atitudinea guvernului față cu una din cele mai delicate chestiuni, cari preocupă deopotrivă atât regatul român, cât și monarhia noastră, și în mod indirect atât statele din tripla alianță cât și cele din dubla alianță. Acest interes european trebuia să sporească în măsura în care se știa, că partidul, din care s'a alcătuit actualul guvern al României a ridicat, în opoziție fiind, chestiunea la rangul unei chestiuni capitale a statului, a adus-o în discușiunea parlamentului și a adunării publice, ear' dl Dimitrie Sturdza, șeful partidului, și actualul titular al ministerului de externe, a pășit în diferite rânduri ca cel mai aprig apărător al ei.

Discursul dela Iași, comunicat nouă de biurul telegrafic dela Budapesta în extras de vre-o 500 cuvinte, a apărut la București în text autentic numai Mercuri noaptea și de abia astăzi îl avem înaintea noastră. Năuăi acum dar' îl putem spune, în partea ce ne privește, apărătorilor noastre.

Constatăm înainte de toate, că ministrul de externe român menține în discursul său program numirea de chestiune națională, va să zică recunoaște în mod neîndoios și în deosebire de guvernul conservator repășit, care admitea numai o chestiune „transilvană“, bazele, pe cari a stat și luptat în această privință partidul național-liberal ca opozant. E foarte remarcabilă, esențială și importantă această poziție, ce o ia dela început noul ministru de externe. Ea se leagă în mod firesc de trecut și duce în contradicție cu antecesorul său conservator cu totul pe alte căi.

Caracterizarea chestiunii prin adjectivul „transilvan“ implică noțiunea politică, că e vorba de o chestiune, care

privește Transilvania, și ocupându-se de ea statul român, acesta vrea să-și valideze oare-cari drepturi asupra acestei provincii. Va să zică o chestiune „transilvană“, desbătută de România, are nota agresivă contra monarhiei noastre și ar corespunde cu aspirațiile „irredentismului“ și „daco-românismului“, inventate de dușmanii nostri și aruncate în cărca noastră. Pe când, precum se știe, nu e aci nici decât vorba de Transilvania, ci de Români, și nu numai de Români din Transilvania, ci din toate provinciile ce aparțin astăzi Coroanei Sfântului Ștefan. Dacă statul român se ocupă de chestiunea dela noi, pe care noi o numim românească, și declară prin cel mai autorizat reprezentant al său, că chestiunea noastră românească a devenit în fazele ei actuale o chestiune națională pentru statul român, nu înseamnă altceva decât, că prin politica de desnaționalizare a Ungariei statul român se simte primejdut în chiar existența sa. Chestiunea națională așadar, ridicată în România, are o notă defensivă, și recunoașterea ei prin guvern implică dela sine rezoluțiunea a pune toate forțele statului în cumpănă pentru înlăturarea ei în sensul conservării naționale a neamului românesc primejdut. Chestiunile naționale sunt cele mai cardinale, cele mai superioare, cari primează pe toate celelalte și cari reclamă concentrarea tuturor puterilor unui popor. Stând pe aceste baze domnul Dimitrie Sturdza ne dovedește prin discursul său dela Iași, că prin primirea portofoliului de ministru, d-sa nu e dispus să slăbească o iotă din principiile, ce l-au condus ca șef de opoziție, și că guvernul României, compus din amicii săi politici, nu mai din acest punct de vedere poate să privească chestiunea.

Toate celelalte precizări ale unor puncte directive asupra chestiunii naționale, pe cari le cuprinde în discursul său eminentul bărbat de stat, nu sunt decât vederi politice, pe cari dl Sturdza le-a mai pronunțat de repeți-ori, ca șef de opoziție, și aproape cu aceleași cuvinte. Irredentismul și daco-românismul, dacă există, e declarat o absurditate; se accentuează „necesitatea de rangul prim a existenței monarhiei austro-ungare atât pentru echilibrul european, cât și pentru siguranța regatului român“; și se protestează în contra învinovățirii „unui amestec agitatoric al României în chestiunile interne ale statelor vecine, îndeosebi a monarhiei austro-ungare“. „Nu sântem stăpâniți“, — zice șeful cabinetului român, „decât numai de dorința, ca luptelor și conflictelor dintre Români

și Maghiari să li-se pună capăt prin frățească concordie“. Evident, că această „frățească concordie“ vorbitorul nu poate să și-o închipuească ca rezultată dintr'o supunere necondiționată a Românilor, căci „luptele și conflictele“ între Români și Maghiari n'ar pute atunci forma o chestiune națională pentru România. Dar' cuvintele ce urmează după acest pasagiū nu mai lasă nici o îndoială asupra modului înlăturării conflictului și a stabilirii concordiei frățești, care o dorește România deopotrivă cu noi. „Stăm tocmai acum“, zice dl Sturdza, „în fața unui act spontan și important al Împăratului Francisc Iosif, care și pentru noi aici în România este un bun augur al viitorului“. Acest act, pe care mai la vale îl caracterizează ca „o manifestație de multă blândentă“ este fără îndoială grațierea membrilor întemnițați ai comitetului.

Eată dar' și aici o esențială deosebire față cu atitudinea antecesorului său Alex. Láhovány, care ceruse dela noi Români, striviți la părete, ca să fim mai condescendenți. Apelul de condescendență nu se poate face la adresa aceluia, cari cu o brutală lipsă de considerațiune propagă și forțează politica de maghiarizare; ei au să se inspire de „actul spontan al Împăratului“ și de „manifestația de înaltă blândentă“, dacă voesc pace în țeară și așezarea relațiilor României către Austro-Ungaria pe „base solide“.

Fi-va înțeles și considerat acest apel călduros și sincer, ce vine din rostul unui din cei mai însemnați bărbați ai neamului român? Răsuna-va la Budapesta coarda păcii și concordiei, care a fost pusă la București în vibrare cu atâtă chibzueală și înțelepciune? Noi nu prea avem mari speranțe. Nu putem să le avem, fiindcă luptele noastre seculare ne-au îmbogățit în experiențe. Cu toate acestea ne bucurăm de enunțianțele guvernului român, vedem în ele multă moderațiune, dar' și multă rezoluțiune, și sântem siguri, că bărbați atât de însuflețiți, pentru ideea națională, atât de probați și virtuosi precum are astăzi în sinul său guvernul român, vor ști duce până în capăt misiunea ce o au pentru apărarea intereselor vitale ale neamului românesc.

Crisă? După „Házánk“, în tabăra liberală, în urma demisiei ministrului de agricultură, a erupt crisa în așa măsură, încât încă doi miniștri au să se despartă de colegii lor. Bánffy va călători la Viena spre a face raport Maiestății Sale, dar' mai nainte

de aceasta va ține o conferință cu cei mai de valoare din partidul liberal.

În același timp se scrie, că se vorbește tot cu mai multă stăruință de intrarea în cabinet a lui Tisza István.

Francezii despre noi. Ziarul „Courrier de Bruxelles“ publică cu data de 16 Oct. o epistolă din Roma, în care pe o coloană întreagă scrie despre dl Dr. Vasile Lucaciu și cauza română. Spune toate luptele naționale prin cari a trecut dl Lucaciu și colegii săi din comitetul național, oprindu-se mult îndeosebi asupra procesului Memorandului, începând cu marea adunare de popor și până la faimoasa declarație a dlui president Dr. I. Rațiu, precum și de actul omagial săvârșit de martiri după-ce ei au fost eliberați din temnițele Seghedintui și ale Vațului. Se înțelege, despre dl Dr. V. Lucaciu scrie cu însuflețire, prezentându-l ca pe un tip de om cult și luptător energic.

Gladstone despre Români. În fruntea volumului „Lupta naționalităților, Români și Unguri“ de dl Al. G. Djuvara, a apărut câteva scrisori dela bărbați eminenți din străinătate.

Eată ce scrie marele Gladstone:

„Am primit, și voui ceti cu mare atențiune, lucrarea atât de interesantă ce mi-ați trimis. Am fost nevoit să părăsesc viața politică, ceea-ce mă împedea de a interveni pentru a manifesta cauzei române simpatia ce i-am exprimat în deosebite împrejurări. Totuși sânt cu inima și cu gândul cu d-voastră și credeți, domnule, în devotamentul supusului și credinciosului d-voastre

W. Gladstone.

Bravi învățători. În adunarea învățătorilor sași din Țeara-Bârsei a fost agitat discutată propunerea congregației comitatului Csanád, pentru secularizarea școalelor populare. S'a decis — zice „Kr. Zig.“ — ca să fie rugat partidul săsesc să se opună energic acestor tendințe, cari vatămă autonomia bisericii evanghelice.

Ar fi de prisos, ca și învățătorii români să înceapă a se pronunța? Credem că nu ar fi de prisos, ci chiar bine!

Croații și Ungurii. Cât de violentă a fost în Dieta croată discuția provocată de deputatul Ruzici în afacerea steagurilor, rezultă și de acolo, că numitul deputat a vorbit atât de violent, mai ales în ceea-ce privește persoana Banului — cărui i-a imputat că-i urește pe Croați — încât presidentul Dietei a propus să fie oprit a participa la 15

ședințe viitoare. Propunerea se va discuta în proxima ședință, care de sigur va fi furtunoasă.

Rușii și Polonii.

În Lipsca a apărut de curând o carte cu titlul *Russisch-polnische Beziehungen*, Ein Abriss von Graf Leliwa.

Capitolele acestei scrieri sânt următoarele:

- I. Ce se înțelege sub „persoane de origine polonă“?
- II. Restricțiunea dreptului de avere al Polonilor.
- III. Restricțiunile drepturilor publice și sociale ale Polonilor în Rusia.
- IV. Situația bisericii romano-catolice.
- V. Restricțiunea dreptului Polonilor în instrucție și administrație.
- VI. Dezvoltarea istorică a raportului între Ruși și Poloni.
- VII. Încheiere.

În aceste șese capitole se face un chip al apăsării, căreia Polonii sânt supuși în Rusia. Ișvoarele sânt legi, acte oficiale, ordinațiuni, adese-ori și acte secrete ori intime. Toate arată cum s'au dezvoltat relațiile din Vestul Rusiei, mai ales dela 1863 încoace.

Restricțiunile dreptului de posesiune aveau scopul ca să „organizeze definitiv teritorul de Vest prin o întărire suficientă a proprietăților ruși din acele părți“; dreptul de cumpărare al Polonilor a fost restrîns într'un mod groaznic; decăderea generală a economiei a fost rezultatul și o stagnare economică îngrijitoare.

Restricțiunile sociale și publice au, ce e drept, în vedere și pericolul, pe care în adevăr îl pot produce Polonii pentru Rusia. La poste și telegrafe, la poșturi, ce pot atinge mobilizarea armatelor sau îmbunătățirea drumurilor pentru scopuri militare ori în slujbe, în care corespondența relativă la aceste afaceri poate fi cetită, Polonii nu sânt admisi. Partea de imperiu în care aceste restricțiuni sânt în valoare este mărginită: în Nord de sinul mării fine, în Ost marginea-i o linie trasă din St-Petersburg peste Psiow, Dwinsk, Witebsk și Smolensk, de-alungul Dniprului până la Marea-neagră; în Sud marginea e Marea-neagră și granițele României, în Vest granițele austriece și prusiene, și în fine Marea-Baltică. „Precauțiunile“ sânt deci luate pe un teritoriu grozav de vast. — Dar' restricțiunile sânt făcute și din alte motive, imorale și despotice ca: sistarea autonomiei la țeară, a juriilor, a usului limbii polone, a cântecelor polone (*vide* la noi: Doina lui Lucaciu!) etc.

Culmea apăsărilor o sufer Polonii pe terenul bisericesc și școlar; Papa însuși nu poate fi ascultat, dacă poruncile lui nu sânt aprobate de ministrul de interne, care

— Haide, vino, ti zise blând duhovnicul desfășcând patrachirul în care își ținea învălit molitvelnicul.

— Nu, nu pot spune aici... acasă la Sfinția Ta, 'mi-e frică să spun în biserică...

Glaflra tremura.

— Hm... dacă nu v'e mai stēmperați... Căsuța duhovnicului era la douăzeci de pași de biserică.

— Da bine, tu păreal așa cuminte... nu s'a auzit nimic vorbind-se de tine astă-vară.

— E un păcat de mult... nu eram în mănăstire.

— Apoi, par'că 'mi-lai spus, când ai luat negru.

— Nu, pe acela nu l-am spus nimărui, m'am temut...

— Foarte rău, foarte rău. Când se călugărește cineva, trebe să se lapede de tot ce-a făcut; să spună tot, că numai așa îl primește Domnul în turma lui. Vezi, ai făcut cu aceasta mare greșală.

— Știu, știu...

— Ia seama.

Glaflra se împedecase de prag. Bătrânul hărășit un chibrit pe părete și aprinsă lumina. Sufia greu, ca și cu ar fi urcat un deal la fugă. Ea sta nemiscată, lângă ușă, îngrozită de ce avea să spue. Duhovnicul își puse patrachirul.

— Dă-te mai aproape și spune. Șezi colea pe scaun.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Mă tăn i i...

Știe, știe ea bine ce-i în lume, că de acolo vine. Dar' așa-i e de silă și de urit, de când a rămas singură, așa se simte de zdrobită gândind mereu aceleași gânduri urite, picotind mereu în aceeași pustietate și monotone ostentitoare a vieții de mănăstire, că, uite/zeu, dacă ar veni acum un om din toată lumea să-i zică: haide, ea n'ar mai sta o clipă la chibzuri, și-ar lăsa comanacul într'un par — acolo să stea până l-o lua ea — și cu aceeași broboadă ruptă, în aceeași sdreanță de fustă, cu care a intrat, ca o cerșitoare, acum nouă ani pe poarta mănăstirii, ar pleca bucuroasă și nici s'ar mai uita în urmă.

Nu, nu setea de o altă viață, pe care n'ar cunoaște-o încă, nici ispita plăcerilor sgomotoase ale lumii, pe care o cunoscuse destul, ci frica de a gândi în singurătate, istovitoare spaimă a zilelor fără credință și a nopților fără odihnă, uritul și groaza de ea însuși — eată ce o gonă din casa aceasta frumoasă și liniștită, în care urăise cele mai fericite, singurele zile fericite din viața ei atât de strașnic încercată. Și pe când degetele ei albe și subțiri scărmanau în neștrele mițele de lână țigăre pentru un șeac, pe care cine știe cine are să-l țese și cine are să-l

poarte, ochii ei lungiți a drum luncău îngrijați pe pânza de umbră, care se desfăcea, creștea și inunda ca o apă pădurea de brazi de pe dealul din față. Ear' vine noaptea, noaptea ursuză, plină de spaimă și de vedenii. Doamne, oare cât are să mai țină osânda aceasta!... Își simți mâinile ostentite, o duria aștele de când sta acolo ghemuită pe scaunel, deabia își putu întinde un picior, care-i amorțise, îl sprigină încetigior cu talpa de os trezile ciardacului, mij de furnici par'că-i alergau pe sub piele din călcăiu până în sold, brațele-i căzură în poală în praful scuturat din lână, își răzîmă ceafa de părete și privi țintă la ultima pată de lumină, care poleia cu aur creștetul pădurii.

În liniștea celui asfințit de toamnă, aerul, copacii, tăcerea, toate o chemau la gânduri triste. Glaflra... buzele ei rostesc încet, rar, numele acesta. 'I-se pare așa ciudat, ca și-cum nu l-ar fi mai auzit. Ce bine ar fi fost să-și fi putut lăpăda la pragul bisericii, odată cu numele și cu hainele, toate amintirile, toată povara sufletului ei încercat de păcate, și în rasa monacală să fi început o viață nouă. Așa-i spusese biata matusă-sa, și până a închis ochii a rămas cu credința, că așa s'a întemplat. De-ar fi știut ce-i în inima ei!

E rece, brazii sânt negri, valea se umple de întunerec. Glaflra se scoală, pășeste peste lăna împraștiată pe ceardac, intră în casă și încue repede ușa, ca-și-cum ar fi urmărit-o cineva. Tremură toată, deabia poate

să aprindă lumina lungă de ceară, înfipță într'un fegnic de alamă. Își aduce aminte, că a doua zi e Duminecă, i-se pare că vede încă pe matusă-sa în picioare la colțarul de sub icoane, făcând candela, închinându-se... În toate lucrurile din odaie vede pe fiinta aceea bună, răbdătoare, evlavioasă, care a fost pentru ea mai mult ca o mamă. De ce nu s'a putut hotărî în atâția ani, să-i spună, să-și descarce odată sufletul de tot ce a făcut? Ar fi înțeles-o, ar fi iertat-o și s'ar fi rugat lui Dumnezeu pentru ea, ar fi știut să-i spună vorbe de acele, cari mângăie, întăresc și înaltă inimile de întunerec și perzanie. Numai acum, când a rămas singură, simte nevoia de a vorbi, de a smulge odată din cugetul ei monstrul acesta neadormit, care o chinuște și o mistue cîs cu cîs, clipă cu clipă.

— Doamne, unde ești Doamne, trăsnește-mă, ia-mă Doamne, să se sfirșească odată cu viața aceasta...

Cade în genunchii și începe să plângă cu hohot. Afară e lună. Dela biserică din vale s'aude tocând de priveghere. Glaflra se scoală hotărîtă, își duce palmele reci la obraz, ca-și-cum s'ar fi desțepțat dintr'un somn lung și greu.

— Oh, nu mai pot, — cum aș vrea să mor!

* O știa maicele.

— Nebună săraca... Era ea cam apucată și înaintea. Dar' dela moartea matusă-sei, s'a smintit rău biata Glaflra.

controlează relațiile cu Roma! Resultatul este demoralizarea clerului și o ură mare în poporul romano-catolic și polon.

În școale efectul rusificării a fost, că școlarii s'au împuținat, educația a dat îndărăt, în raport drept cu gonirea preoților catolici din școale. Din 2863 de școale acestea mai s'au suferit în 154, în celelalte 2709 religioasă este predată de laici, care în parte nici nu s'au catolici. O pildă din cele multe, care — multe s'au aidoma cu stăile noastre.

Până la o vreme guvernul proteja pe țărani contra nobililor și preoților, pentru ca ei să fie un contrapond al acestora. Principiul acesta avea efect la început. Persecuțiile au îndărjtit însă și pe țărani. Și în ei, zice autorul, „s'ascunde o putere, despre care azi încă nu se poate ști, ce importanță va avea poate chiar în timpul cel mai apropiat, în care azi nu se poate prevedea în ce fel va interveni în soarta Rusiei“. Dovezi de opoziție în contra statului s'au dat deja. Dar, „această mână a suflului poporului ofensat, acest surd murmur al țeranului apăsător nu și-a spus încă ultimul cuvânt. Lupta dintre popor și funcționari în Kroze a fost numai o umbră aruncată înainte de evenimentele care vin“.

Aceste știri, motivate prin cartea întregă, s'au în apel la revoluțiune, pe care în conștiința viitoare unele spirite polone ar voi, să pare, să o provoace, ca mijloc ultim de-a mântui națiunea polonă din Rusia de perire.

Aristocratica carte a contelui Leliwa (un pseudonim?) a produs cel dintâiu echou, ce l'am cetit noi — în Pesta, în coloanele unui ziar apennyist. Ne-am luat oboșala să o cetim și noi — o găsim și noi interesantă și vrednică a fi citită.

G. B. D.

Din Budapesta.

— Scrisoarea corespondentului nostru. —

Budapesta, 31 Oct.

Ziua morților. — Pietatea tinerimii maghiare. — Împlinirea unei datorii.

O frumoasă datină are biserica catolică, care înrădăcinată adânc în sentimentul public a devenit un sacru obligament moral. E datina a consacra din cele trei sute și atâtea zile ale anului, o singură și scurtă ziulică de toamnă — a minții morților...

Prima zi din Noemvrie — e ziua aceasta. Și în această zi posomorâtă de toamnă fiecare familie, fiecare credincios care are un iubit al inimii sale între cei ce își dorm somnul vecinic sub glia rece, se grăbește în cimiter să direcționeze movila huruită, să oblească crucea de lemn dela căpătâiul ori să înfrumusețeze cu ghirlande de flori columna rece de granit, porfir ori marmură...

Și seara se aprind luminările cu cari s'au încărcat mormintele umede... și în val de lumină înnoată cimiterul; ear' moveile reci s'au încingurate de oameni triști, tânguitori, de suflete amărte...

Aproape fiecare familie își are un mormânt sfânt și aproape fiecare mormânt își are pe cineva, care în această seară îl îngrijește, aprinde luminările și plânge trist la căpătâiul...

Dar' s'au mormânturi pe cari le încingură cu iubire și pietate nu numai un

Glaflra se așază încet pe scaun și cași-cum ar fi continuat prima ei spovedanie, începu.

— Eu nu știu nici azi cum am putut să fiu așa de nebulă. După-ace am fugit dela părinți, am înțeles, că toate s'au sfârșit pentru mine, și nici-odată n'am să mă mai pot întoarce la ei. Ș'am răbdat bățile bețivului acela, nu l'am răbdat Dumnezeu să calce în casa noastră, și nu m'am plâns nimănui, și nici n'aveam cui să mă plâng, pentru-că el mă ținea ascunsă, ca pe un lucru de furat. Și nu știu cum, se vede unde stam așa numai cu el și nu mai vedeam altă lume, căzusem dela o vreme într-o stare de... dobitocie, nu știu cum se zice, că eram ca un câine înaintea lui. Acum mă bătea, mă călca în picioare de-mi rupea oasele, și peste două minute, dacă îmi spunea o vorbă bună și se uita cu... milă la mine, îi cădeam în genunchi plângând și-i ceream un iertare. 'Mi-o fi dat ceva să beu, mi-o fi făcut niște farmede... Nu-mi intră în cap ce-a fost asta la mine, că nu mai eram în toată firea. Și cu cât eram mai ne-norocită, cu cât își bătea joc mai rău de mine, cu atât îmi era mai drag. Nu m'aș fi dus de lângă el atunci, pentru teată lumea...

Glaflra rămase un moment pe gânduri. Păpă clipia din ochi și se uita milos la ea.

— Era așa, pe la culesul viilor, când am născut. Vr'o trei luni n'am știut unde mă găsesc de fericire. Fetița era frumuseță,

suflet tânguitor, nu numai o singură familie, ci sute de oameni pelerinează la marea columnă ori lespedă de marmor sub care e îngropat un — mare om.

Ziua morților se apropie; astăzi s'au în preajma lui. Tramvaele s'au îndesuite de oameni ploați, mai ales femei: mame și soarte jalnice, cari se grăbesc cu cununi de flori cernite spre cimiterul din Kerepesi ut. Și cu zile mai înainte același spectacol îl puteai zări...

Vitrinele prăvăliilor de pe bulevardurile Pestei s'au încărcat de cununi frumoase din flori naturale ori artificiale din cele mai frumoase. S'au toate de vînzare, dar' s'au expuse și cununile comandate de societăți pentru mormântul oamenilor mari, lucrate se înțelege, artistic și — cu mare preț!

Una e pentru poetul Aranyi alta pentru Kossuth, și pentru alții alții. Și e una mai modestă, care nu înfrumusețează vitrina nici unei prăvălii, dar' exprimă tot atât, ba poate și mai jalnice regrete, e cununa noastră pentru Gozsdu...

Tinerimea universitară maghiară ca în toți anii și în acest an își va exprima pietatea față de „morții națiunii“.

Pregătirile se fac de mult și în cadre mari. Peste 30 de oratori s'au designați să țină panegiricele „oficioase“ la mormintele bărbatilor mari. Vor merge în alaiu mare în cimiter, vor pelerina dela mormânt la mormânt și vor răsuna jalnicele discursuri menite să ridice — prestigiul oratorului.

Împlinirea unei sfinte datorințe o vom face și noi, tinerimea română, când vom pelerina și noi la un mormânt din cimiterul capitalei, să ne exprimăm și noi pietatea și regretele asupra morții unui mare filantrop din neamul nostru.

Vom merge și noi în ziua de mâine, în tăcere mută, fără alaiu, la mormântul lui Gozsdu și în numele celor împărțșiți de generositatea sa, vom depune o modestă cunună, vom cânta o melodie două din cele jalnice și atât de pătrunzătoare cântări, pe cari credințioșii bisericilor române le cântă la lăcașul morților; ear' doi vor rosti câteva cuvinte jalnice la mormântul nobilului binefăcător.

Așa a fost aceasta în toți anii de multă vreme și așa va fi și acum, cu acea deosebire că în acest an nu numai stipendiștii fundațiunii Guzsdu și nu numai reprezentanții tinerimii vor participa la jalnica sîrbare, ci va fi reprezentată oficios și societatea „Petru Maior“, în numele căreia harnicul ei president, dl Florian Muntea n, rigorosant în medicină, va rosti un discurs funebrel...

Astfel ne vom împlini și noi o datorință tristă față de memoria unui vrednic bărbat, ear' despre împlinirea acestei datorințe voiți ține să vă raporteze mâine.

Daelus.

Revista politică.

(Afacerea Agliardi). Mai zilele trecute se vorbea despre rechemarea lui Agliardi, nuntul papal dela Viena. „Nemzeti Ujság“ de ieri publică însă un interview, în care nuntul spune, că între dînsul și ministrul actual de externe Goluchowsky există cele mai bune relații. Ear' cu data de 31 Octomvrie se telegrafează din Viena, că nun-

ti era dragă și lui, el nu mai bea ca înainte, când venia dela casarmă și aducea jucărele și se juca cu ea. Dar' într-o noapte, prin postl Crăciunului, a venit târziu, beat mort și hărăgosit, fetea plângea, și eu nu știam ce să-i fac ca s'o adorm. El a început să strige cu mine, c'o omoară dacă nu tace. Tremuram de frică, și fetea parcă înadins făcea, țipa cât îi lua gura. Când l'am văzut că se repede la mine, am pus iute fata în albie și am stat drept în fața lui. Întău s'a uitat la mine crunt, pe urmă a ris; deabia se ținea pe picioare, dar' ca să-mi arete că-i tare, m'a apucat de obraz și m'a strîns cât cea putut. Apoi m'a pus să-l descalt, și până să-l trag cioabatele a și adormit. A două zi m'a spus, că el nu mă poate suferi când mă vede cu copila în brațe, că ce ne trebuie nouă belele de astea și că dacă vreau să mă mai iubească și să mă stea cu mine, să-mi omor fata, altfel se duce în toată lumea și mă lasă. Am rămas înmărmurită, când l'am auzit. Dar' m'a spus în urmă de atâtea-ori vorbele acelea, și așa a știut să mă aducă și să-mi fure mințile, că am început dela o vreme să mă gândesc și eu ca la ceva care trebuie să se întâmple. Nu mai puteam scăpa de ideea asta...

— Cum ți-ai omorât tu copilul? întrebă popa holbând ochii.

— Cu mâna aceasta l'am ucis, ti simt și acum fețișoara lui moale și caldă, pe care îmi apăsăm palma ca să-l înăduș, și el, îngerașul, își țuguia gurița ca să sugă... mi-se

țitul papal a și făcut o lungă și cordială vizită lui Goluchowsky.

(Crisa în Franția) s'a terminat prin ajungerea la putere a lui Bourgeois, care și-a alcătuit ministerul din următorii republicani moderați: Richard, ministru de justiție, Cavaignac, ministru de război, Lockroy, marină, Berthelot, instrucție publică, Doumes, finance. Mai s'au însă de ocupat trei portofolii: lucrări publice, comerț și colonii, pentru care s'au designați Guyot, Mesureur și Comtes.

(Căderea lui Stoilov). În același timp când se anunță deschiderea Sobraniei bulgare, se vestește și căderea lui Stoilov. Conflictul dintre el și principele a izbucnit din cauză, că acesta din urmă a refuzat să primească în mesagiul pasagiul, în care cabinetul voia să marcheze poziția sa în ceea-ce privește trecerea la ortodoxie a prințului Boris. Ce va fi acum, e cu greu de prevăzut, la tot cazul situația este cât se poate de rea pentru domnitor, căci partidul guvernamental stăruie foarte mult pentru trecerea la ortodoxie a prințului Boris.

(Neînțelegeri între Rusia și Anglietara). Pe când în Balcani lucrurile aproape pretutindeni stau cu susul în jos, între Rusia și Anglietara deasemenea a izbucnit o neînțelegere dintre cele mai grave. Cel puțin așa arată atacurile din foile rusești, dintre cari nu numai „Novosti“ și „Novoje Vremja“, dar' chiar foaia oficioasă a imperiului a adus grave învinuiri Anglieterei pentru „politica sa de duplicitate, pe care a împins-o atât de departe, încât puse în discuție chiar existența imperiului turcesc“.

Că afacerea este gravă, se vede și din faptul, că ambasadorul englez din Constantinopol a alergat repede la Londra, să se sfătuească cu lordul Salisbury. Ear' acesta a ținut și el la Wattford o vorbire, în care a căutat să mai slăbească efectul produs de epistola către d-na Novikov a lui Gladstone. A trebuit însă ca să declare, că deși politica în afacerea armeană a Anglieterei a fost creată de guvernul liberal, totuși el și cabinetul său va duce înainte și va desvolta această politică tot în sensul indicat de marele Gladstone.

Mai curioasă e de altfel împrejurarea, că Rusia a început să fie considerată în Turcia ca apărătoare și binefăcătoare. Eată de ce: ea s'a opus radicalismului manifestat în afacerea armeană de Anglietara. Nu însă de dragul Turciei, ci pentru-că îi este teamă de un principat autonom armenesc la hotarele sale, principat care de sigur ar sta sub mare influență englezească.

Până-ce continuă cearta pe hârtie, Turcia caută să se prepare însă pentru lupta ce poate să urmeze cu arma: a mobilizat 40.000 soldați și ar mobiliza și mai mulți, după-cum se scrie, dar' n'are parale. Îi va da oare Rusia, ca s'o încurce apoi cu atât mai tare?

rupea inima de milă, și-mi era groază de ce făceam, dar' nu puteam face altfel — în cialul acela era diavolul stăpân pe eugetul și pe mâna mea. l'am făcut îngropare frumoasă, cu doi preoți — cine să poată bănuși... huiha mahalauna de bocetele mele. Și de atunci n'am mai putut să mă uit în ochii lui. La septemână am fugit încoace și nu l'am mai știut de nume... Mai pot eu oare acum nădăjdui iertare dela Dumnezeu? Spune-mi Sfinția Ta ce să fac, dă-mi cele mai grele canoane, numai scapă-mă.

— Dumnezeu e bun, și iartă toate păcatele.

Bătrânul îi făcu semn să se plece, și puse patrafirul pe cap și îi ceti molitva deslegării de păcate.

Apoi o blagoslovi.

— Du-te acasă și fă o miie de mătâni.

Se lumina de ziua. Candelă s'au s'au sub icoana Maicei Domnului. Glaflra își număra mătâniile: „opt sute cincii, opt sute șese...“ și cu fiecare îndoitură de genunchi se simțea tot mai ușoară, mai luminată la față, la minte, când se scula în picioare și se părea că se înalță în aer, că nu mai atinge pământul, că trupul i-se prefăcea în fum, se împrăștie, și nu mai rămânea decât suflet, — un suflet curat, pocăit, pregătit pentru o nouă viață.

A. Vlahuță.

Din Bucovina.

„Gazeta Bucovinei“ (Nr. 81 a. c.) a fost confiscată. Motivul este corespondența următoare, pe care o reproducem pentru a vedea ce cauze decid despre confiscări:

Câmpulung, 21 Oct. 1895.

Illegalitățile comise de căpătâia Câmpulungului le-am arătat destul de clar. Nu putem înțelege, cum de mai stă în fruntea acestui capitanat un perfect, care se pune în directă contradicție cu legea. Am așteptat ca abuzurile să încete. Atitudinea ce o observă prefectul în ajunul alegerii primarului, ne dovedește însă contrariul. Agitațiunea ce o desvolta, amenințările cu cari terorizează alegătorii spre a-i prepara pentru alegerea unui candidat impus și cu totul nedorit de covârșitoarea majoritate a Câmpulungienilor, s'au fapte, cari ne arată de nou că la noi parafrăzii legii s'au de cauciuc; și poți lungi, ticsi, apăsa după-cum îți place și după-cum îți convine Prefectul Câmpulungului s'a făcut deja imposibil. Autoritate nu mai are, încrederea populațiunii i-a lipsit din capul locului, și acum va fi tras chiar înaintea tribunalului pentru contravențiunea §. 491. Resultatul pertractării l'om comunica la timp. E ciudat om prefectul nostru. Și Cesar a fost om mare; de glasul lui tremura Tibrul în alvia sa. Dar' Cesar se lăsa condus de rațiune, nu ca prefectul nostru de patima urei. Se știe, că haina profească a fost batjocorită de acest funcționar ziua mare și pe stradă. Iritarea preoților noastre e la culme. Lucru natural. Când un căpitan îndrăznește a huli păstorii sufletești, trebuie să-și primească lecția cuvenită pentru aceasta. Dar' și alta. Contele Baden le oprește funcționarilor administrativi ori-ce amestec în afaceri politice; prefectul Câmpulungului însă agitează mereu în favorul unui partid politic; ce zice guvernul la toate acestea? De ce nu-l îndrumează la ordine pe acest funcționar? Sau există la noi legea spre a nu fi executată. Ciudat lucru acesta!

Alegerea primarului se va face sub grele presiuni. Dorința căpitanului e să-l vadă reales deocamdată pe primarul actual Flocea, spre a disolva apoi comitetul comunal și a pune în fruntea comunei un comisar guvernial.

Primarul Flocea poate fi gospodăru bun și om la loc, însă pentru conducerea afacerilor comunale se recere o mână puternică și o inteligență probată. Noi credem, că alegătorii Câmpulungului își vor împlini românește datoria lor. Toți trebuie să fie un trup și suflet. Divergențe de păreri nu trebuie suferite. Alegătorii români trebuie să înfrumusețeze voturile lor asupra celui candidat, pe care îl vor numi conducătorii români; numai astfel interesele noastre vor fi salvate. Comuna a suferit destul până acum, e timpul cel mai suprem a introduce o ameliorare.

Prefectul Câmpulungului s'a apărut înaintea unor persoane cunoscute, că „Gazeta Bucovinei“ îi curmă existența, desoperind cele-ce se întimplă la noi. După fiecare articol ce se publică, se ține stat mare ca după o catastrofă. Sărmanul comisar N. suferă mult. Umblă cu o față palidă ca virginala lună. Medicul veterinar singur nu și-a pierdut curajul. Ca om ce a văzut multe nenorociri, își păstrează răceala ca și Napoleon după bătălia dela Lipsa. Orișinecu se arată superior comisarului. Se zice, că disperarea lui N. se fie mare din cauza desastroasei sale politici. Sânt temeri, ca să nu-și facă vre-un rău ceva, ferească D-zeu. Fiecare moment poate aduce o catastrofă.

Cu banca noastră progresăm numai foarte greu. Din partea autorităților ni-se pun pedeci peste pedeci. Statutul băncii române de aici e același ca și al băncilor din Storjineț și Cernăuți, și totuși tribunalul Cernăuțului a refuzat aprobarea lui.

Cu sute de ani înainte era o lume mai bună decât azi. Se zice, că pe atunci exista mare barbarie. Eu nu o aflu. Este cunoscut, că cartofii s'au introdus în popor de autoritatea statului, prin forță, ca să scape omenimea de foamete. Va să zică, pe timpurile acele poporul nu voia binele său și s'au înțeles să-l voiască. Azi poporul îl dorește și autoritățile i-se opun. Meta-morfosa e interesantă. Și satele din împrejurimea Câmpulungului cer cu insistență ca să li-se înlocuiască înființarea de bănci. Se înțelege, că o pățesc ca și noi cu statutul. Vorba de sus, nu mai trăim în timpul introducerii cartofilor. O, dulce barbarie a timpurilor trecute, revină earăși și înlocuște-o pe asta modernă, care ne sughe mieduva vieții.

Marius.

Lupta în comitate.

Alegeri la Bata.

(Comitatul Caraș-Severin, cercul Murăș).

S'au ales Barabás Döme, not. matricular de stat în Bata, Veinczerl Gyula, not. cer în Zabalt și Pehl Adam, preot rom.-cat. în Bilciu; candidați români au fost: Terenti Petrovici, din Țiela; Ambrosie Popescu din Zabalt; Ioan Havan, din Lalasint și Teodor Gherba, comerciant român. Din 14 comunități românești au votat 95 de alegători din vre-o 300. Causa, că n'a reușit nici un candidat român e nepăsarea preoților și înveștorimii, — care deose după cupțor s'au nănesindu-se de viața sa românească, votează la comandă.

Despre ziua alegerii n'a știut nici chiar antistilele pe bună cale numai și numai ce mai devotați aderenți și oficanți intimi a stăpânirii.

Din lista alegătorilor s'au scoși cei mai fruntași alegători dietali; așa încât în comună cu câte 1300—1400 suflete abia vor fi avuți dela 12—20 alegători înscriși. Publicațiunile de alegere se acăț în casa comunală într-un loc unde să voești nu dai de ele. Când cere cineva, notarul matricular, sau zimbeghezezi Doamne oficiant de stat, zice, că are ore oficioase, te îndrumă afară din casa comunală, fie el venetic ales ori ne ales. Cercul Bata este curat românesc și totuși nu s'ales nici un membru român la municipiu. dl Barabás Döme, Român pe hârtie și notat și matricular numai cât vorbește românește Pehl Adam, preot rom.-catolic la Români dritul latin (șocați) din Bălcu.

Veinczei Gyula, not. cerc. în Zabalt, cu mari merite de a ști desconsidera și a șterge alegătorii cei mai de frunte dintr-o comună românească de frunte a cercului său.

Foarte trist și de condamnat, că preoții români de pe acolo lasă poporul să fie batjocorit de străinii păcătoși.

Din cercul Iliei.

Asăzi a fost alegerea de tutor orfană cercual în Ilia. Cu puține zile înainte ni-s'a vestit. Concurenți au fost: un Român, un Ungur și un Jidov. Ungurul fiindcă e vinovat într-o afacere de bani, vînd că îl luăm pe afund, s'a retras din vreme. Jidovul a stat până a pătră de oară înaintea alegerii când și-a retras și d-sa consecunță.

A fost apoi acclamat domnul Oltean. La această alegere și-a arătat preoții că ce po și poporul li-a urmat.

După alegere s'au designat și persoanele de ales la congregațiunea comitatului. Dacă suba românească se va arăta tot așa de numeroasă și Marți în 5 Noemvrie n., atunci cred că în palatul ridicat în Deva pe aruncu Românilui, va mai răsuuna limba lui Traian. Toți Românii au făgăduit la bine. Despre rezultatul de Marți vă voi relata.

Notă: Unii preoți țin moriș ca să între la pact cu nu știu cine, ca să se înjumătățească candidații. Oare de ce?

Mai văzuta-ți, dlor, undeva Ungurii sau Nemții alegând vre-un Român? Dar' Român ați văzut alegând de altă naționalitate.

Fiți trezi, dlor! N'ați auzit că umblă prin Ilia fel și fel de liste? Toate acestea s'au pentru scopul de a ne arunca pe ghiață Domnilor, aveți inimă românească!

Delean.

Alegerea de membri ai reprezentanței comitatului Brașov.

Știm, că pentru membrii aleși ai reprezentanței comitatului Brașov, expiră după legea linia anului curent mandatul acelora, care au fost aleși înainte cu 6 ani. În locul acestora se vor alege de diferite despărțăminte din toate cercurile electorale ale comitatului noi membri.

Din diferite cercuri electorale expiră spune „Gazeta“, mandatul următorilor membri:

Din cercul I. electoral al orașului Brașov:

I. Despărțământul I. electoral: Dr. A. Fabritius, I. Gmeiner, E. Jekelius, K. Schnell Aug. Schwartz.

II. Despărț. II. electoral: K. Adam, Ed. Dick, H. Lang, Fr. Hiemesch, Ed. Zaminer K. Schuster.

III. Despărț. III. electoral: Vas. Voina Ioan Lenger, George Baulescu, Stef. Bobancu.

IV. Despărț. IV-lea electoral: I. Flagner I. Hubbes, Fr. Taag, Fr. Salmen.

V. Despărț. V. electoral: Ioan Antal Rud. Seewaldt, I. Marcell jun.

Conform deciziunii adunării comitatense dela 30 Aprilie 1892, aprobată de guvern acest despărțământ (V) alege 12 membri Sânt dar' a se alege acum 6 membri noi, și dintre cei rămași fiind două locuri vacante, se vor alege de astă-dată cu totul 8 membri.

Din cercul II. electoral al comit. Braşov:

Dr. G. Rosenauer, G. Liehn, M. Pfaff, Peter Boltres, I. Gagesch. Aici mai este un loc vacant.

Din cercul III. electoral al comit. Braşov:

I. Copony, Fr. Sindel, I. Meschendörfer, P. Wagner.

Din cercul IV. electoral al comit. Braşov:

Fr. Neustädter, R. Reindt, I. Imrich. Un loc vacant.

Din cercul V electoral al comit. Braşov:

Stef. Domokos, Stef. Köpe sen., Franc. Moos, Mich. Foris, Ioan Sipos, în locul cărora pe baza deciziunii comitatene amintite sunt să se alege pe cei 6 ani viitori numai 4 membri.

Spicuiuri din foile maghiare.

Din Budapesta, acest Ierusalim modern, se scrie, că „patriotul” Csajághy Lajos alias Wassermann, directorul băncii „proprietarilor maghiari” (?) a dispărut ca un meteor din firmament, „fő és székváros”, lăsând în urma lui o cuturare şi gol imens în pungile a o mulţime de proprietari maghiari, cari-şi depuseră economiile spre păstrare la acest fiu distins al lui Israel.

Căţiva proprietari l-au prîit pentru înclăciune încă de mai multe zile, dar poliţia — a ocrotit pe marelui şarlatan nevoind să-l aresteze! Acum însă, pe când a văzut, că trebuie să-l prindă, n'are de unde, pentru-că Jidani a fost cuprins de dorul Americii, şi a plecat lăsând în bancă tocmă 31 fl.

Dorim pentru mileniu mulţi asemenea „voiajiori” spre America!

Pe când în Budapesta „patrioţii” sînt înăbuşi de „isprăvile” lui Csajághy—Wassermann, din Arad li-se trimite o mare mîndrie. Rabinul Rosenberg adevărat s'a despărţit de ceilalţi rabineri, cari au ţinut zilele recute congres la Budapesta şi a declarat, că va cununa religioşi şi părechile mixte (Jidani creştină). Mai mult încă: a şi s'evrăit o asemenea cununie, cu care ocaziune a ţinut o „înălţătoare” vorbire, la care a asistat până la primarul oraşului cu alţi notabili. Lăuând „liberalismul” unguresc, perciunatul rabin s'a aventat la următoarea frasă sfărîtoare: „Lumina cea adevărată este Dumne-negul Ungurilor”. („Az igazi világosság a magyarok Istene!”).

Noi zicem: nebunii adevăraţi sînt „patrioţii” perciunaţi!

CRONICĂ

Sibiu, 2 Noemvrie n.

Foile ungureşti continuă a publica şi pe rînd răspunsurile lui Apponyi şi Jókai pentru felicitările ce kultur-egylet-istii le-a dus oficios pentru-că la Bruxelles au apărut „naţia maghiară” şi au „demască pe duşmanii ei”. Sărmanii nu vîd, cum şi dela conferenţa Bruxelles încoace, presa europeană tot pe ei fi spală, şi încă fără săpun.

De ale Croaţilor. Afacerea cu arderea steagului la Zagreb a avut de urmare o disidenţă înu numai în partidul lui Strossmayer, ci şi în cel naţional. Astfel deputaţii naţionali (guvernamentali) din dieta provincială şi cea din Budapesta, Konkovits şi Ielashich, şi-au depus mandatul, deoarece nu aprobă politica ce o urmează Banul croat şi prim-ministrul maghiar.

Dela universitatea din Budapesta. Sămbătă în 27 Oct. n. a fost promovat cu obiceiurile solemnitate la gradul de Doctor în ştiinţele juridice, dl Mladen Ivković, un brav ascultător al facultăţii de drept dela universitatea din Budapesta şi bun naţionalist. Conaţionalii sei s'eri au asistat în număr mare la solemnitatea promovării, deasemeni prezenţi au fost şi mai mulţi studenţi slovaci, iar Români au ţinut să fie reprezentaţi cu atît mai mult, că dl Ivković a fost acela care în numele studenţilor s'eri a salutat în persoană dlul Patia pe eliberaţi martiri ai neamului român. Îi felicităm şi noi pe tinerele Doctor!

Din Mediaş primim ştirea, că adunarea generală a „Reuniunii femeilor române” de acolo a ales zilele trecute de prezidenţă pe d-na Sofia Puşcariu, secretară pe d-na Iosefina Chendi, ear cassară pe d-na Elena Suci. Deasemeni s'a ales o comisie de încredere, în persoana dlor Moldovan, protopop gr-cat., Mircea, protopop gr-or. şi părintele Chendi, cari se iee în primire averea şi actele Reuniunii, cari până acum erau încredinţate d-nei Roman, decedată. Până acum s'au întîmpinat unele greutăţi în privinţa acesteia. Pe azi însă este pusă ziua, în care dl D. Roman se predee toate actele oficiale şi de valoare. Din parte-ne am dori ca totul să se petreacă lin şi în regulă şi să auzim numai lucruri bune despre Reu-

niunea, care a trebuit să treacă prin atâtea peripecii. Averea Reuniunii se urcă de altmîntreli la 7000 fl.

Lămurire. Referitor la cele publicate în cronica nrului nostru din 25 Oct. n. a. c. sub titlul „Kossuth Ferencz în Giula” ni-se cere să spunem, că dl Gubaş, teolog, a eşit la gară numai din curioşitate, ceea-ce nu poate altera întru nimic românitatea dlui Gubaş. Luăm act.

Învătători renitenţi. Ni-se scrie, că învăţătorii Vulcan şi Sólgya Miklós din Boita au mers cu cetezanţa până a nu se supune ordinelor protopopului, care astfel a şi cerut introducerea cercetării disciplinare. Nu ar strica, dacă consistorul ar destitui pe asemeni ipochimeni, căci învăţători ca Sólgya sînt un adevărat blăstem pentru comune. Şi se vede, că dl Vulcan ţine să calce pe urmele colegului seu.

Contopirea. Dintr'o dare de seamă ce publică conducătorul matriculelor din Budapesta rezultă, că în prima lună a „fericitei ere nouă” s'a făcut acolo 19 căsătorii mixte (Jidani şi creştini!) Cele multe înainte, să vă mestecaţi, încaţ să nu mai ştiţi ai cui urmaşi sînteţi: ai lui Árpád ori Moise!

Deficit. În budgetul căilor ferate ungare, după o dare de seamă oficioasă, anul acesta va fi o scădere de 2½ milioane fl. Foile spun că „venitul curat” scade cu atîta. Se ştie însă, că deja anul trecut a fost deficit, care se acopere însă din alte părţi... Tot semne bune pentru milleniu!

„Ungaria este ea oare creştină?” eată ce întreabă în articolul de fond (dela 31 Oct.) „Fejérmegyei Napló”. Trist lucru, dacă tocmăi în ajunul milleniului presa maghiară a ajuns să discute asupra unei asemenea întrebări. Noi de altfel putem da răspuns pozitiv: azi este încă şi creştină, dar de va mai ţine mult domnia „erei nouă”, apoi Jidovii vor ajunge să dispună singuri asupra viilor şi morţilor.

Exregele Milan, după-ce 'şi-a pierdut la cărţi şi bursă banii, vrea să se retragă din viaţa parisană într'un oraş provincial. Numai dacă s'ar ţine de cuvînt. Ce bucurie ar fi pentru bieţii S'eri, cari de atîta vreme sînt storşi de Milan, ex şi fost rege.

Avansamentul dela 1 Noemvrie în armate regulată. Au fost avansaţi: La rangul de maiori: Vincentiu Visoia (reg. 22) şi Mihail Cimpoca (reg. 69), la infanterie. La rangul de căpitani cl. I.: Iosif Martinu (reg. 22), Eugen Roşca (reg. 37), Nicolae Haidu (reg. 65), George Cocian (reg. 95), Dion Florian (reg. 85); căpitani de cl. II.: Stefan Pilariu (reg. 30), Dav. Şapira (reg. 24), George Peia (în institutul geografic, Viena), Victor Moga (profesor la şcoala de cadeţi, Viena), Ioan Cheveresan (reg. 50), Aug. Toma (reg. 11), Ioan Băiaş (reg. 83), Alex. Bunaciu (reg. 5). Locotenenţi: Nicolae Botezan (reg. 62), Victor Scarpa (reg. 87), Demetriu Bardosy (reg. 37), Vinc. Beran (reg. 40), Eugen Mihályi (reg. 72), Stefan Haidu (reg. 37), Demetriu Zurkan (reg. 85), A. Haniş (reg. 58), N. Sumonia (reg. 3), M. Hamsea (reg. 91). Sublocotenenţi: Virgil Piso (reg. 14); M. Nicula (reg. 24), V. Lazar (reg. 92), T. Danciu (reg. 58), Simeon Iancu (reg. 47), Victor Buibaş (reg. 85). A. Brăila (reg. 69), Martin Jirca (reg. 83).

La artilerie: Elia Popist, căpitan de cl. I, Timişoara; H. Racucean şi Ioan Reşca, sublocotenenţi.

La geniu: Ant. Andrian, căpitan cl. I, în Przemysl. Iuliu Conţ şi Victor Tompa, locotenenţi. Robert Balaban, sublocotenent.

La auditoriat: Ioan Mihăilăianu, la rangul de vicecolonel (Justiz-Referent, Timişoara); Ioan Durda, asemenea. Auditor-maior: Ioan Suran.

Medici militari: Aurel Anca (cl. I), Demetriu Dascăl (cl. II).

În armata honvezimei: George Hjórváth (reg. 20) la rangul de vicecolonel. La rangul de căpitan cl. I.: Ioan Toacă (reg. 2), Eugen Aron (reg. 4), Carol Burza (reg. 6).

Concordia. Cetim în „Gazeta Bucovinei”: În ultima sa şedinţă comitetul Concordiei a decis a activa în localul acestei societăţi (strada Florilor 11) un serviciu permanent. În fiecare zi dela 8—12 ore înainte de amiază şi dela 2—4 ore p. m. va funcţiona în acest scop un ofician al Concordiei, care va lua în primire cererile publicului român; va da celor doritori informaţiuni şi îndrumări ş. a. m. d. Atragem atenţia publicului nostru şi în special a fraţilor sateni asupra acestei întocmiri şi-i rugăm a se adresa întotdeauna şi cu încredere acestui birou permanent al Concordiei.

Cu faţa asta fraţii bucovinenii — ne-au întrecut şi pe noi. De un birou naţional nu se poate lipsi nici un partid.

„Desteaptă-te Române” în franţuzeşte. „Cercul publicaţiunilor militare” din Bucureşti, publică Marşul din 1848 tradus în franţuzeşte de dl căpitan din armata franceză Leon Lamouche. care are o deosebită dragoste pentru Români şi limba noastră. El este foarte bine tradus.

Cea mai grea piesă. Sub acest titlu „România Musicală” scrie: Jurnalul „Figaro” din Paris s'a adresat cătră cei mai renumiţi

pianişti francezi, cu următoarea întrebare: Care este cea mai grea piesă musicală pentru piano? Toate răspunsurile se cam asamănă între ele, că modul de execuţie este mai greu decăt problema tehnică. Însă opiniunile au fost diferite asupra tehnicei. Eată cum se exprimă renumiţii artiştii de piano. Dl H. Marmontel desemnează, ca cea mai grea piesă, sonata în „Si minor” de Chopin. Dl Diémer şi Planté cred, că cea mai grea piesă este fantasia „Islamei” de Balakireff. Dl H. Pfeiffer zice, că cele mai grele piese sînt studiile şi rapsodiile de List, transcripţiunile de Tausig şi variaţiunile de Alkan şi că nu se poate pronunţa, care din acestea este cea mai grea. Dl H. Delabod crede, că piesa cea grea este aceea, pe care artistul, la momentul dat, o execută. Şi dl Bériot susţine, că simpla şcoală a gamelor este aşa de grea de filat perfect egal, că pentru a ajunge la aceasta, trebuie un exerciţiu de o viciaţă întreagă.

Ştire musicală. Opera „Mireasa vîndută” s'a dat la Praga pentru a 300 oară. Cu această ocaziune, primarul a declarat, că pe viitor, una din stradele oraşului va purta numele de Smetana, compozitorul sus numitei opere.

Mozart şi Paderewski. Următoarea istorioară s'a reproduş de ziarele americane pe socoteala acestor doi mari pianişti: Înainte de a deveni omul cel mai celebru din America întreagă, Paderewski a fost, cîtva timp, profesor de piano la conservatorul din Varşovia. Într'o seară în prezenţa sa, jurnalistul polonez Swietochewski, vorbea de muzică şi-şi permitea de a afirma superioritatea lui Mozart asupra tuturor compozitorilor în viaţă. La această afirmaţiune, pe care o socotea ridicolă, Paderewski se mulţumi de a răspunde, dînd din umeri; dar a doua seară el s'a pus la pian şi se oferi a cânta dlui Swietochowski un menuet de Mozart foarte puţin cunoscut. După-ce a executat menutet şi când jurnalistul încântat întrebă pe pianist dacă un musicant din timpul nostru ar fi capabil să scrie o astfel de bună muzică: „Drace, răspunde Paderewski, acest menuet eu l'am scris!”

E unitil de a adăuga, că ziarele americane, cari reproduc această anecdotă, o găsesc perfect de naturală şi în avantajul lui Paderewski.

Copiii şi tutunul. Un ziar din Paris scriind despre patima de a fuma, ce începe a se lăşi şi între oameni tineri, zice că în oraşe mari, şi mai ales în capitala Franceiei, zi pe zi vezi nu numai oameni mai tineri, ci chiar copii mici cu ţigări în gură. Uşor îşi poate închipui ori-cine, că tutunul pentru copii e venin, şi mai ales că ei fumează pe ascuns, când stomacul le e gol, ceea-ce strică şi mai mult. Un inspector de şcoală făcî observaţia, că cei mai mulţi copii de şcoală din cercul seu miros a tutun. Directorul unui institut asigură, că jumătate dintre băieţii de şcoală, în etate de 12—18 ani se dau patimii fumutului. Sînt chiar şi de aceia, cari fumează în etate de 10—12 ani. Copiii fumători sînt de regulă leneşi şi osteniţi la spirit. Nu lucrează şi nu se joacă. La nimic nu găsesc bucurie şi plăcere. De aceea în diferite ţeri s'au luat măsuri în contra acestui mare rău. Astfel în cantonul Freiburg din Elveţia nu este permis nici unui tîner să fumeze înainte de a ajunge etatea de 16 ani, căci altmîntrelea se pedepseşte cu amendă de 1—9 franci. În Alsacia-Lorena se pedepseşte copii fumători cu 3—12 franci. În America se pedepseşte cu 50—250 franci. Se înţelege, că pedepsele ating pe părinţi şi pe vînzătorii de tutun.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Budapesta, 2 Noemvrie n. Ministerul de agricultură îl va conduce în mod provisor ministrul-president Bánffy.

Bucureşti, 2 Noemvrie n. Camerele vor fi dizolvate Marţi în 5 Noemvrie st. n.

Constantinopol, 2 Noemvrie nou. În garda albaneză a palatului a erupt răscoală; 8 au fost momentan executaţi şi 24 arestaţi.

În Arabia ameninţă turburări.

Viena, 2 Noemvrie n. În cazul când Dr. Lueger nu va fi întărit de primar, toţi membrii clubului antisemit îşi vor depune mandatele şi vor relncepe agitaţiunile electorale.

Teatru orăşenesc în Sibiu.

Duminecă, 3 Nov. n. 1895.

După amiază:

„Die goldene Spinne”.

Comedie în 3 acte.

Seara:

„Die Lachtaube”.

Operetă în 3 acte.

Luni, în 4 Noemvrie n. 1895:

„Der Compagnon”.

Comedie în 4 acte.

Bibliografie.

A apărut;

„Ateneul Român”, revista mensuală pentru litere, ştiinţe şi arte, Nr. 10, cu un cuprins variat şi instructiv. Între altele este o frumoasă poezie de Ascanio, intitulată „Umbră lui Barbiu”, ear' dl Scarlat I. Ghica începe traducerea, după Schakespiare a piesei „Iuliu Cesar”.

„Convorbiri Literare”, numărul 10 (anul XXXIX.) aduce din peana dlui T. Maiorescu o frumoasă biografie a lui Ioan Popovici, fostul nostru colaborator, tînerul plin de talent, care a răposat atît de curînd spre marea durere a literaturii româneşti.

Mai aduce şi „Lais”, comedie într'un act, în versuri, de M. Eminescu. Este una din ultimele lucrări ale marelui poet. Până acum n'a fost publicată nicăiri.

La „Institutul Tipografic” (Sibiu) se află de vînzare operele literare ale lui Delavrancea (novele). Al. Vlahuţă, (romanul „Dan” şi poeziile), Ioan N. Roman (poezii), Traian Dumitrescu (poezie şi nuvele), Russu Şirianu (nuvele), Gherea (critice) etc. etc.

Atragem asupra acestor literaţi atenţia cetitorilor nostri.

Preţul mărfurilor.

Piaţa din Sibiu. Dela 1 Noemvrie n. Grâu frumos hect. fl. 4.70 până 5.30; grâu mestecat hect. fl. 3.80 până 4.40; sîcără hect; fl. 4.— până 4.40; orz hect. 4.— până 4.40; ovăs hect. fl. 4.— până 4.40; cucuruz hect. fl. 3.80 până 4.60; málaiu hect. fl. 4.50 până 5.—; cartofi hect. fl. 1.10 până 1.30; sîmîntă de cânepă hect. fl. 5.— până 5.20; mazêre hect. fl. 5.50 până 6.—; linte hect. 6.50 până 7.50; fasole hect. fl. 5.— până 5.50; păsat de grâu 100 chilo fl. 14.— până —; fînă nr. 0 100 chilo fl. 13.60; fînă nr. 1 100 chilo fl. 12.80 fînă nr. 3 100 chilo fl. 11.40; slănină 100 chilo fl. 65.— până 68.—; unsoare de porc 100 chilo fl. 64.— până 70.—; sîu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—; sîu de lumini 100 chilo fl. 33.— până 34.—; lumini turnate de sîu 100 chilo fl. 38.— până 40.—; sâpun 100 chilo fl. 20.— până 30.—; fîn 100 chilo fl. 2.10 până 2.50; cânepă 100 chilo fl. 34.— până 35.—; lemne de foc uscate metr. cubic fl. 3.— până 3.25; spirt p. 100 L. % fl. 55.— până 58.—; carne de vită chilo 52 până 60 cr.; carne de viţel chilo 34 până 45 cr.; carne de porc chilo 48 până 54 cr.; carnea de oaie chilo 28 până 32 cr.; ouă 10 cu 25 până 28 cr.

Piaţa din Mediaş. Dela 31 Octomvrie n. Grâu hectolitru fl. 4.50 până fl. 5.—; grâu mestecat fl. 3.50 până fl. 4.—; sîcără fl. 3.50 până fl. 4.—; orz fl. — până fl. —; ovăs fl. 2.50 până fl. 2.60; cucuruz fl. 3.25 până fl. 5.50; mazêre fl. 5.— până fl. 5.50; fasole fl. 6.— până fl. 6.25; linte fl. — până fl. —; sîmîntă de cânepă fl. 4.— până fl. 4.50; sîmîntă de in fl. 6.— până fl. 7.—; cartofi fl. 1.— până fl. 1.50; málaiul fl. — până fl. —; sîu brut 100 chilogrami fl. 20.— până fl. 24.—; lumini de sîu turnate fl. 38.— până fl. —; unsoare de porc 100 chl. fl. 70.— până fl. 80.—; slănină 100 chilo fl. 58.— până 70.—; sâpun 100 buc. fl. 20.— până fl. 30.—; cânepă fl. 30.— până fl. 31.—; fîn fl. 1.60 până fl. 2.—; carne de vită chilo 40 cr.; carne de viţel 32 până 40 cr.; carne de porc 48 până — cr.; carne de oaie 24 până — cr.; ouă 4 cu 10 cr.

Călindarul zilei.

3 Noemvrie n. 1895.

Iulian: Păr. Averchie Epis.

Gregorian: Humbert.

Soarele: răsare 6.45 apune 4.42 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 2 Noemvrie n. 8 ore dimineţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 735.9)	Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţiia vîntului
Observaţi	Diferenţa din prezintă		
732.2	+7.2	+5.4	+18.4+6.2
			NV

Mătasa Henneberg

veritabilă numai dacă se procură direct din fabricale mele, — neagră, albă şi colorată dela 35 cr. până la fl. 14.65 p. metru — ucie, învîrgată, în flori, damaste etc. (circa 240 calităţi diferite şi 2000 colori şi desemnuri etc. diferite) se trimite în masă liber de porto şi de dare. Mostre imediat. Pentru Elveţia porto dublu pe scrisori. [29] 88--44

Fabrica de mătăsă G. Henneberg

(furnisor ces. şi reg. al Curţii), Zürich.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 31 Oct. n. 1895.

Sămînţe		Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr.		Calitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo	
			dela	până		dela	până
Grâu							
Bănăţenesc nou		75			76		
Grâu dela Tisa		75			76		
Grâu „ Pesta ”		75			76		
Grâu de Alba-Reg.		75			76		
„ Bacica ”		75			76		
Grâu ung. de Nord.		75			76		
Sămînţe, vechi ori noue		Soiul	Calitatea per Hect.		Preţul per 100 chilogr.		
					dela	până	
Săcară			70—72		5.65	5.70	
Orz		de nutreţ	60—62		5.80	6.—	
”		de vînzare	62—64		—	—	
”		de bere	64—66		—	—	
Ovăs		—	89—41		6.40	6.70	
Cucuruz (porumb)		bănăţ.	75		6.75	6.80	
”		de alt soi	75		6.—	6.05	
Meiu			—		—	—	
Hrîşcă			—		6.—	6.60	
Mărfi pe toamnă.	Grâu	Sept.-Oct. Mart.-Apr.	7.01	Buc per 100 chilogr.	7.08		
	”	Maiu-Iun.	6.19		6.21		
	Cucuruz	Iulie-Aug.	6.20		6.22		
	Ovăs	Mart.-Apr. Oct.	5.79		5.81		
Produse diverse		Soiul			Cursul		
					dela	până	
Preţurile 100 chilograme.	Săm. de trif.	Lucernă ungurească			35.—	40.—	
	”	roşie			55.—	60.—	
	Oleu de rap.	rafinat			—	—	
	Uns. de porc	dela Pesta			53.—	54.—	
	”	dela ţeară			—	—	
	Slănină	svîntată			48.50	49.50	
	”	afumată			53.50	54.50	
	Său				—	—	
	Prune				—	—	
	Lîctar	slavon, nou			13.25	13.75	
	”	bănăţenesc			17.—	17.50	
	”	brută			—	—	
	Miere	galbină străcurată			—	—	
	”	de Rosenau			—	—	
Ceară	brut			—	—		
Spirt	Drojdiiu de spirt			—	—		
”				—	—		

Cursul pieţii din Sibiu.

Din 2 Noemvrie n. 1895.

Hârtie-monetă română	Cump.	9.48	vînd.	9.52
Lire turceşti	—	10.40	—	10.45
Imperiali	—	9.54	—	9.55
Ruble ruseşti 100 a	—	129	—	130
Galbeni	—	5.65	—	5.70

Bursa din Budapesta.

Din 31 Octomvrie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	—
„ de aur ung. 4%	123.50
„ ung. val. cor. 4%	99.45
Imprumutul căilor ferate ung.	126.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	108.—
Bonuri rurale ung.	98.—
„ croate-slavone	98.75
Obligaţiunile desp. regalilor	101.25
Imprumut cu premiu ung.	158.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	147.—
Renta de hârtie austriacă	101.—
„ de argint austriacă	101.—
„ de aur austriacă	123.—
Losurile austriece din 1860	—
Acţiunile băncii austro-ungare	1077.—
„ de credit ung.	—
„ „ „ austr.	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. şi economii	—
„ Albina	100.75
Argintul	—
Galbeni împărăteşti	5.73
Napoleon d'ori	9.63
Mărci 100 imp. germane	59.80
Londra 10 Livres sterlingi	12

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[963] 41—

asigurează prelungă condițiile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru termuri fixate, de zestre și de repte.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1891 fl. 905,194.22	în a. 1870—1891 fl. 697,207.44
în a. 1892 „ 48,911.78	în a. 1892 „ 57,791.88
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
Suma fl. 1.045,365.05	Suma fl. 867,777.60

1,913.142 fl. 62 cr.

Conform bilanțului pentru 1894 fondurile de rezervă și garanție se ucră la
920.257 fl. 36 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Csnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

GERMANIA în NEWYORK

SOCIETATE DE ASIGURARE PE VIEȚĂ.

Berlin, Leipzigerplatz în casele proprii.

Representanța generală pentru Ungaria: Budapest, Erzsébetkörút 15.

Nu e mutuală! Pentru acționari dividende mărginite!

În anul 1894 dividendele acționarilor	102.000 mărci
Excedent în favorul asiguraților	3,610.495 mărci

La 31 Decembrie 1894:

Activele	84,014.349 mărci
Asigurațiuni valabile	293,092.197 mărci
Întrate peste an	16,584.111 mărci
Plătirile de până aci: pentru polițe decăzute	92 milioane mărci
Dividende asiguraților	21 milioane mărci

Asigurațiuni în cas de război fără urearea premiei.

Premii ieftine, răscumpărare și capitalizare de polițe, asigurațiuni neatacabile.

Venitul curat este proprietatea celor asigurați.

La 6 zile după înaintarea ofertei înmănuăm polițele originale extradate la Berlin.

Referențe la banca comercială maghiară în Budapesta.

Deslușiri la agentura principală de aici: [2819] 3—3

Wilhelm Fürst,

Sibiu, strada Csnădiei nr. 16.

BERERIA REGALĂ

societate pe acții

IN STEINBRUCH

Își permite prin acestea a aduce la cunoștința p. t. publicului, că a început deja cu vânzarea berii, pe care va desface-o sub numirile:

Bere așezată, bere regală, bere de Martie, bere de coroane și bere bavareză [2739] 6—6

atât în butoaie cât și în butelii.

Prețuri curente se trimit la cerere gratis și franco.

„ANKER“

SOCIETATE DE ASIGURARE PE VIEȚĂ ȘI RENTE.

Direcțiunea:

Viena, Hoher Markt Nr. 11.

Representanța generală pentru Ungaria:

Budapesta, Deakter Nr. 6.

„Anker-Hof“.

„Anker-udvar“.

Representant general: **Contele Eugen Zichy**, consilier intim.

Secretar general: **Samuel Ludasy**.

Averea societății: **106 milioane de coroane.**

Plătirile de până acum: **173 milioane de coroane.**

Reservele de asigurare: **430 milioane de coroane.**

Polițe neatacabile.

Asigurări în cas de război.

Condiții culante.

Participări mari de câștig.

Deslușiri la reprezentanța generală de mai sus pentru Ungaria, precum și la toți agenții societății, în Sibiu la Friedrich Cziki. [2774] 3—6

Mihail Roth,

farmacist diplomat,

Brașov, Tîrgul cailor nr. 2.

Recomandă ca mijloc de casă de mult probat spiritul seu galic în calitate excelentă pro butelie de 0.2 litri fl. —.40

Depositar pentru Sibiu și giur la

Gustav Kessler,

Sibiu, colțul din strada Măcelarilor și strada Poplăcii.

Comandele adresate direct fabricantului se expediază zilnic prin poștă pe lângă rambursă sau trimiterea înainte a banilor.

Embalajul se scotește în prețurile originale. [3003] 3—6

Pentru clientelă numeroasă se roagă

Mihail Roth,

Brașov, Tîrgul cailor nr. 2.

Nr. 92 — 1895.

[2983] 3—3

Pășune de oi

circa 350 jugere pe hotarul comunei Daia-săsească pe timpul dela începutul Noemvrie 1895 până la 15 Martie 1896 se exarendează la 6 Noemvrie 1895 la orele 10 a. m. în cancelaria comună din Daia-săsească.

Oferte în scris, provăzute cu vadiu de 25 fl. încă sînt admise. Condițiile amănunțite se pot afla la subscrisul oficiu bisericesc.

Daia-săsească (lângă Sibiu), la 27 Octombrie 1895.

Presbiteriul ev. A. B.

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată

Sistemul nervos

și

sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia. Se trimite sub plic pentru 60 cruceri în marce postale. [416] 42—50

Eduard Bendt, Braunschweig.

Nici când în viață

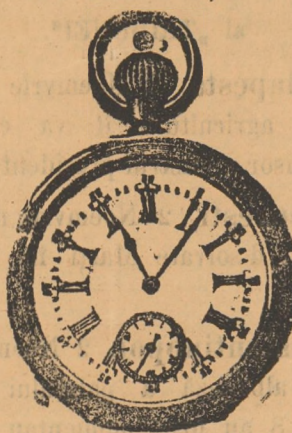
NU SE MAI DĂ

rara ocazie a pute cumpăra

numai pentru fl. 4.25

următoarea admirabilă colecție de mărfuri:

10 bucăți fl. 4.25

10 bucăți fl. 4.25

- 1 ciornic prima „anker-remontoir“, punctual cu garanție pe 3 ani;
- 1 lanț fin, imitație de aur, cu verigă de siguranță și carabin;
- 2 inele, imitație de aur, de cel mai nou fason cu briliante, peruzea și rubine imitate;
- 2 butoni pentru mangete, aur double mechanism prevetat;
- 1 frumoasă broșă pentru dame, fason de Paris;
- 2 butoni pentru cămașă (chemisett) aur imitat.

Toate aceste 10 bucăți practice costă laolaltă numai fl. 4.25.

Pe lângă aceste se mai dă gratis o surprindere deosebită, pentru-ca firma mea se fie pururea ținută în memorie.

Comandați repede, până când depositul mai e provăzut, căci o asemenea ocazie nici-când nu se mai întoarce.

Expediția se face la adresa ori-și-cui pe lângă rambursă.

Neconvenind, banii se restituie cu pre-venire, încât ori-ce risic este exclus pentru cumpărător. [2713] 1—6

Se procură singur și numai prin firma

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse 12.

Debililor și bolnavilor

care sufer de stomac, plumăni, anemie, gălbănare, răceală, tuse și răgușeală li-se recomandă

Berea sanitară de extract de maltă

a lui

JOHANN HOFF.

Almisa, 7 August 1895.

După încercarea mai multor soiuri de bere am constatat, că berea sanitară de extract de maltă a lui Johann Hoff este pentru cei debili și bolnavi cu mult mai bună decât toate celelalte fabricate. Vă rugăm deci să ne expediați 20 butelii bere de maltă și 1 chlg. ciocolată sanitară de maltă cu rambursă. Ne va face o plăcere a recomanda bolnavilor în toate localitățile din Dalmația preparatele d-tale de maltă.

Fratelli Speraz, proprietari și comercianți.

[2773] 2—5

Kis-Tapolcsány, 15 Maiu 1895.

Binevoii a-mi trimite o expediție bere sanitară de extract de maltă și 3 pachete bomboane de maltă. Am mai avut de acestea dela d-ta și preparatele d-tale de maltă au ajuns pentru mine aproape indispensabile.

Marcus Weiss.

Cele dintăiu și singur veritabile

Bomboane de maltă pentru piept a lui JOHANN HOFF
(Brust-Malzbonbons).

Unice și neîntrecute contra tusei, răgușelii, răcelii și contra boalelor la organele de respirațiune.

Johann Hoff, furnisor ces. reg. de curte.

Viena, Graben, Bräunerstrasse 8.

Prospecte gratis și franco.

Localuri de vânzare în Sibiu: G. W. Grohmann, Jahn și Fii, Misselbacher sen.

„FAGETANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, CA SOCIETATE PE ACȚIUNI
în Facset (Banat)

acordă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă

6% interese

la an, solvind institutul contribuțiunea după interesele capitalizate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectui și prin poștă.

[1504] 50—

Direcțiunea.

3 medali de aur
15 de argint
12 diplome de
onoare și recu-
noștință.

Franz Joh. Kwizda.

Marca
de scutire

Prafurile Korneuburg

pentru nutreirea VITELOR ale lui KWIZDA.

Mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

De 40 de ani se întrebuințează în cele mai multe grajduri, la lipsa de poftă de mâncare, mistuire rea, pentru îmbunătățirea laptelui și augmentarea laptelui dela vaci. [1793] 17—40

Prețul unei cutii 1/2 70 cr., o cutie 1/2 35 cr.

Să se observe bine
marca și să se
ceară exclusiv
fluidul de restitu-
țiune a lui
Kwizda.

Depositarul principal:
Farmacia cercuală
Korneuburg l. Viena.

Se capătă în
toate farmaciile
și drogeriile
din
Austro-Ungaria.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII.

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Archiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 80.000.

Depuneri fl. 800.000. Circulația anuală fl. 10.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solvește 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solvește institutul separat. După starea casei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin poștă și se efectuesc momentan după sosirea comandei.

Direcțiunea institutului.

[759] 34—46